

P
R
O
S
T
O
R

lukáš zárybnický
andělé
na subutexu
nelítají

**P R
O S T
O R**

Lukáš Zárybnický

**P R
O S T
O R**

Lukáš Zárybnický
**Andělé na subutexu
nelítají**

Praha, 2026

**P R
O S T
O R**

© Lukáš Zárybnický 2026
© PROSTOR 2026

ISBN 978-80-7260-672-6

„Jde bez křídel, jde bez kormidla,
jde bez kroků, jde, jak by stál.“

— Jiří Orten

Na svobodě

Zaskřípalo to a ozvala se dunivá rána. Masivní vrata se zabouchla, ale radost nikde. V hlavě měl Tadeáš vymeteno. Po dlouhých devíti měsících opustil věznici na pražském Pankráci a teď stál na opuštěné ulici a přemýšlel, co dál.

Zarazil se. Netušil, jestli se vydat doprava nebo doleva. Měsíce byl zvyklý být v neustálé společnosti ostatních vězňů a najednou byl sám. Měl přepnout z režimu za mřížemi na běžný život, a to nebylo zase tak jednoduché.

Z kapsy vytáhl mobil, aby zavolal bráchovi. Vězeňská služba mu před propuštěním nabila baterku, ale stejně mu byla k ničemu. Na rozbitém displeji svítilo oznámení, že mu operátor deaktivoval simku. Později se s bráchou zkusí spojit jinak.

To se snadno řekne, běž, nebuď debil a začni fungovat. Najdi si práci a holku a všechno bude dobré, radil mu vychovatel pár dní před propuštěním, ale to byly jenom kecy. Žádnou holku tady na ulici neviděl a o práci tu taky nezavádí.

Některé zkušenosti jsou v životě nepřenositelné. Vychovatel to s vězni sice myslel dobře, ale na rozdíl od nich ho po osmi hodinách šichty pouštěli z basy domů za rodinou. Nikdy nezažil ulici a neměl na čele vypálené neviditelné cejchy odsouzení.

Lidi si neumí představit, co to v zimě znamená být

bez domova. Mrzne a fouká. Spaní mezi krabicema na poflusaným betonu pod mostem, kde je aspoň sucho. Žádná naděje, že se to někdy zlomí k lepšímu. Časem ti začne bejt všechno fuk a jedinou útěchou je opít se do němoty a na chvílku zapomenout.

Řešení černý budoucnosti nabízí nedalekej Nuselák. Čtyřicet dva metrů vysokej most zaručuje tečku za nepovedeným životem, ale taky je obehnanej skoro třímetrovou bariérou s těžko zdolatelnou stříškou. Jednodušší je zapadnout do nějakýho místního pajzlu. Ožrat se na sekyru je vlastně fajn a další den se uvidí.

Tadeáš byl plnej elánu dát si život dohromady. Teprve nedávno dostal ve vězeňský jídelně porci masa navíc. Bylo mu třicet a kluci mu do sekaný narvali tři svíčky a falešně zazpívali hodně štěstí, zdraví.

Pořád je mladej a ještě není všechno ztracený. Pořád má čas to v životě otočit. I když je pořádný kvítko a ne všechno se mu v životě povedlo, není přece žádněj hajzl. Ale na druhou stranu, kdo by si něco takovýho přiznal.

Před propuštěním mu na výstupním oddělení vrátili všechny jeho osobní věci a sto dvacet korun. A to mu mělo ke startu do novýho života stačit. Jestli mu nějaká banka ještě vedla účet, bude stejně v zápornejch číslech. V base si stihl nadělat akorát dluhy, protože pobyt za mřížemi není žádná dovolená a stát si za něj jako přísněj pan domácí účtuje nájemný.

Práci v base mu kvůli byrokracii a nekonečnýmu papírování přidělili až po čtyřech měsících. Jako

soustružník by si někde venku vydělal pětadvacet plus. V base za to měl podle podělanejch předpisů a tabulek osm tisíc měsíčně, ze kterejch mu stát rovnou strhnul částku za pobyt ve vězení a peníze, co dlužil za ustanovenýho obhájce.

Makat za takový prachy bylo hrozný, ale nuda z nicnedělání na cimře uměla bejt ještě horší, takže na tuhle novodobou otročinu přistoupil. Na spoluvězně si stěžovat nemohl, protože Deny byl vlastně fajn.

Byl o něco starší a z úplně jinýho světa. Na svobodě vydělával velký prachy jako manažer obchodního oddělení v korporátu, ale do toho si začal pudrovat nos a nakonec si zamiloval pervitin. Pak přišel náraz hlavou do zdi a policie ho zadržela po jedný zběsilý párty, jak dýluje s patnácti gramy pika.

Vyzvídali, kde člověk jako on přišel k tak obrovskému množství. Vždyť by odrovnalo slona, ale Deny přísahal, že to všechno měl jenom pro svoji vlastní potřebu. Vyšetřovatelé mu slibovali podmínku, když bude vypovídat, ale on zarytě mlčel. Takhle svýho dealera zachránil od několika let života strávenýho za mřížemi a sám dostal čtyři roky natvrdo.

Někdo si může říct, čtyři roky, co to proboha je. Ale takovej člověk se nejspíš nedokáže ani na okamžik zastavit, zavřít oči a uvědomit si, že čas je na světě to nejdůležitější. Může si myslet, že to je drahý auto nebo dovolená, ale až bude před hrobem, pochopí.

Začalo se stmívat a vyznat se v tomhle cirkuse s názvem Praha dalo zabrat. Byl pátek a lidi po práci

spěchali do hospody a za zábavou. Všude samý světla, samý auta a samej hluk. Na smysly, zvyklý dlouhý měsíce jenom na ošuntělý bílý stěny a věčný plácání vězňů o vlastní nevině a nespravedlivých soudech, to bylo moc.

Vězení bylo plný Horákovejch a Havlů, ale Tadeáš jim to nežral. Jestli měli vězni něco společnýho, tak neustálý svalování viny za svý podělaný životy na druhý. Sám si uvědomoval, že to posral a jak dlouho si koledoval o pořádněj trest. Podvědomě ale stejně tušil, že se za těch pár měsíců ve vězení ještě nepoučil a že ho pořádný dno v životě teprve čeká.

Dole pod kopcem v Nuslích ho málem přejela tramvaj. Stačilo, aby ho neznámej chlap na přechodu na poslední chvíli nechytíl za rukáv, a měl po starostech. Náhoda a štěstí hrajou v životě zatraceně velkou roli.

Pořád se nemohl zbavit nutkání ohlížet se přes rameno. V base měl vycházky každej den hodinu a ani o minutu víc, a mazal pěkně zpátky do cely. Teď mu nikdo nestál za zadkem a najednou nevěděl, co s nabytou svobodou.

Výkon trestu měl aspoň pevnej řád. Bez něj je v životě všechno daleko těžší. Chybí rovnováha a pocit jistoty. Na svobodě je větší odpovědnost, větší tlak a větší prostor něco podělat. Žádná záruka druhý šance. A bez dobrýho základu není vůbec složitý posrat si život tak, že už to nikdy nebude dobrý.

V český společnosti se na druhý šance nehraje.

Když někdo něco podělá, připomínají mu to do konce života. Nevadí, že ho zaženou do kouta. Kopnout si do lidí, kteří jsou na zemi, je jednoduchý. Taky ale platí, že pes zahnaný do kouta kouše, a u lidí to funguje stejně.

Ve vězení dostal Tadeáš od Denyho zaručený tip na známýho, kterej mu pomůže rozkoukat se první dny na svobodě. Už samotný jméno Ilja napovídalo, že to musí bejt pořádněj průser, a taky že jo. Ilja byl Srb, ale nikdo mu prej neřekne jinak než Ivane.

Šlo o prodej drog, ale ani tohle Tadeáše nerozhodilo. K omamným látkám všeho druhu si poctivě budoval vztah už od šestnácti a nebylo divu, že se do vězení dostal pro opakovaný přechovávání drog. Teď přišel čas budovat kariéru a posunout se v drogovým obchodním řetězci od nákupu k prodeji.

Byl přesvědčenej, že mu obchodní duch nechybí. V osmnácti nastoupil na svou první pořádnou práci v call centru a ze začátku šlo všechno jako po másle. Byl placenej za počet prodanejch mobilů. Jeho nadřízenej měl za sebou jenom několikaletou kariéru smažení hrančí v nějakým fastfoodu, ale na pozici vedoucího pobočky to očividně stačilo.

Na poradách používal často příklady, který se naučil u fritáku: „Základ je zákazníka ojet. Myslíte si, že snad někdo někdy poznal, když jsem usmažil tejden prošlý maso? Jo, pak se možná doma někdo posral, ale to bylo tak všechno. A přesně tohle po vás chci. Vytvořit u zákazníků iluzi, že ten podřadnej telefon je vlastně dobrej. Prostě zákazníka ojet, udělat marži a nasrat.“

Tadeáš pochopil, že na morálku se v call centru nehraje, a podle toho se zařídil. Trhal prodejní rekordy a všechno bylo fajn, dokud po dalším půl roce vedoucí neodhalil, že mobily prodával pořád dokola jenom svým dvěma kumpánům, kteří pak během pár dnů odstupovali na kamennejch pobočkách od koupě, takže jim obratem museli vratet všechny prachy.

Vedoucí si Tadeáše zavolal do svýho mrňavýho kanclu. Pištěl, že na něj zavolá benga a zažaluje ho u soudu. Tadeáš se ve svý prekérní situaci rychle zorientoval a ledabyly utrousil, ať si ty fyzly klidně zavolá, ale že pak všem bude muset vysvětlovat, proč na to nepřišel dřív. Vedoucí neměl žádný koule a nakonec se dohodli na ukončení spolupráce dohodou a s odstupným. Nedovolil si jen tak ho vyhodit a žádný fyzly taky nevolal, protože kdyby tenhle průser zjistilo opravdový vedení call centra, pakoval by se zpátky k fritáku.

S bohatým životopisem se Tadeáš chystal na další pracovní štaci. Ivanovi chyběli lidi pro jeho drogovej byznys. Spoluvězeň Deny nemazal Tadeášovi med kolem huby a na rovinu mu vysvětlil, že Ivanovi zaměstnanci mívají krátkou životnost. Pracovní poměr u něj většinou končil vězením. Nebo toxickou psychózou a Bohnicema, pokud celej pytlíček pervitinu určenej pro klientelu vyletěl zaměstnanci nosem.

Tadeáš byl několik měsíců čistej, i když drogy byly k dostání i za mřížemi. Buď je dýlovali samotní bachaři, nebo zaměstnanci věznice za úplatu přivírali oči při kontrole doručovaných balíků, který přicházely z venku

od příbuznejch. S kafem nebo sypaným čajem se do vězení dostávaly kila drog, nejčastěji pervitinu.

Jeden z vězňů s vystudovanou vejškou, kterej se děl za vytunelování kampeličky, pak před Tadeášem u oběda rozvíjel svoje neotřelý ekonomický teorie. Piko za mřížemi prej bylo důkazem, že neviditelná ruka trhu zkrátka funguje. A něco na tom bylo. Stát může fetování ve vězení regulovat a omezovat, jak chce, ale piko si stejně najde cestičku až do nosu dychtivýho odsouzence. Kapitalismus vítězí. Dealer zkasíruje tržbu a zákazník je spokojenej.

Vidět ostatní vězně v cele tři krát tři metry na piku byl zážitek. Ti, co si potrpěli na čistotu, dokázali několik hodin v kuse drhnout houbičkou podlahu, sportovci dřepovali a klikovali o sto šest a ti nevyhranění spolu šoustali klidně i několik hodin. Někteří pak vyčerpaní nebo sedření končili na ošetřovně. Holt každej je nějakej a lékaři vázaní Hippokratovou přísahou se radši neptali, kde trestanci přicházeli ke svým podivným poraněním.

I když to hlavně ze začátku nebylo lehký, Tadeáš nebral a sekal latinu s vidinou dostat se ven co nejdřív. Naslouchal zkušenějším kolegům z basy, že základ všeho bylo aspoň naoko dělat, že se chce polepšit. Neměl důvod jim nevěřit, protože po dvanáctým trestním řízením a šestým výkonu trestu v tom uměli chodit a z fleku by mohli dělat obhájce.

Na všechny příslušníky vězeňské služby se tvářil jak největší nevinátko, kterej se za mřížemi ocitlo

nějakým velkým nedorozuměním. Od vězeňského vychovatele dostal několik pochval za úklid a účast na seberozvojových kurzech, na kterých se učil, jak komunikovat se svým okolím a jak zvládat agresí. Chodil na keramiku a na výpočetní techniku a jeho snaha se vyplatila. Na svobodu se dostal už po třetině trestu.

Starší soudce mu na veřejném zasedání k propuštění stereotypně promlouval do duše, že takhle to dál přece proboha nejde, a pokud se nechce do vězení hodně rychle vrátit, bude v životě muset něco radikálně změnit.

Na Tadeáše takový slova vůbec nepůsobily. Slyšel je už nejmíň tisíckrát, a jestli by někdo naivně čekal, že se něco změní, když je uslyší potisíciprvý, tak je úplně mimo. Snášel poučování se zavřenejma očima a v duchu soudci nadával, jakéj to je zmrda, že si dovolí se svým platem a životem poučovat kluka z ulice.

Těžko říct, jak moc to soudce myslel vážně, protože v polovině zasedání mu místo Tadeáši začal říkat Karle a po pravý straně sedící státní zástupce se nervózně zavrtěl, jestli měl vůbec správněj trestní spis. Mašinérii justice takový drobný zaváhání nemohlo zastavit a za půlhoďky bylo rozhodnuto o jeho propuštění.

Tadeášův obhájce ex offio se tvářil jako ten největší pašák, i když toho u soudu kromě kratičkýho zvolání „Navrhuji propustit pana Tadeáše Kopeckého z výkonu trestu odnětí svobody“ moc nepředvedl. Aspoň trefil jméno, ale jestli má bejt tohle standard naší justice, tak je to na pováženou. Obhájce si po skončení zasedání

sundal upocenej talár a poplácal svýho klienta po zádech: „Seš na svobodě, chlapče! Gratuluju a užij si to.“

Byl venku, ale jenom podmínečně, takže si teď na ulici připadal, že za sebou vláčí těžkou vězeňskou kouli. Když příštích osmnáct měsíců nebude víst takzvanéj řádnej a spořádaněj život, bude se muset poroučet zpátky na Pankrác. A rok a půl podmínky je zatraceně dlouhá doba na to, aby člověk něco neposral.

Ve vězení bylo aspoň sucho a teplo, zato tady venku v únoru pořádně mrzlo a on začínal bejt pořádně prokřehlej. Měl na sobě jenom jarní bundu a mikiinu, protože do vězení nastoupil loni v květnu. Blížil se večer a musel něco vymyslet, aby nezmrznul na ulici.

Kamarády měl jenom tehdy, když se jim to hodilo. S pytlíčkem pervitinu bejval králem diskoték, ale teď žádnej neměl. Jako kluk z děcáku rodiče nikdy nepoznal, takže na něj dneska večer nikdo nečekal s otevřenou náručí, a jak se teď spojit s bráchou, netušil. Naštěstí tady byl dealer Ivan, kterej se o něj postará.

Přes Vltavu na Anděl se sveze načerno sedmičkou. Cestou se v tramvaji ohřeje a třeba mu sedmička přinese i trochu štěstí, který se mu v životě zatím vyhejbal jako čert kříží.

Anděl

Anděl dostal svůj název podle nárožního domu s pivovarem číslo popisný 222, kterej měl na fasádě ve štítu fresku zlatýho anděla. Před padesáti lety šel barák k zemi a od té doby se toho hodně změnilo. Zatímco dřív se v nárožním domě vařilo pivo, dnes se na Andělu vaří ve velkém piko.

Pivovar nahradila prosklená administrativní budova s motivem černobílýho anděla z filmu Wima Wenders *Nebe nad Berlínem* v průčelí. A kromě něho tady visí citáty z knih slavných autorů, jako je Kafka nebo Orten. Ještě před hodinou nad budovou nebyl jedinej mrak, a kdyby celý centrum Prahy nebylo zahalený ve světelným smogu, byly by na večerní obloze vidět i hvězdy.

Stejnou rychlostí, jako se k zastávce Anděl řítily sedmička, se k obchodnímu centru hnaly z ničeho nic taky černočerný mraky a během chvíle bylo celý okolí zahalený v černotě. Lidi na mobilech nasraně kontrolovali předpověď počasí. Večer neměla spadnout ani kapka, a přitom to vypadlo, že se každou vteřinu spustí bouřka apokalyptickéjch rozměrů.

Zvedl se silnej vítr a koruny těch pár listnatejch stromů, co tu zůstaly zasazený do betonu, sebou šily sem a tam. Odpadky litaly všemi směry a před stánkem s ovocem spadla tabule s ceníkem. Prodavač bot si chtěl ve volný chvíli zapálit před vchodem, ale v tomhle vichru to měl marný.

Když se tramvaj i s Tadeášem blížila k nákupnímu centru, dvě postarší paní na vedlejší sedačce se zhrozily a postěžovaly si, že je to na Andělu čím dál nebezpečnější. Je to tady prej samej feťák a bezdomovec. Prej na ně běžně na ulicích bezostyšně civí feťáci a podobná svoloč a v novinách se dokonce dočetly, že tady minulej tejden jeden z feťáků sebral paní s malým děckem kabelku. Tohle se za komoušů nedělo.

Pravda byla taková, že se na Andělu pohybovali lidi, ze kterých šel strach. Pokud nechcete skončit napašení, občas je lepší kvůli podivně vypadajícímu individuu přejít na druhou stranu silnice. Základem je nenavazovat s magorama oční kontakt, protože pak už by si člověk koledoval o pořádněj výprask.

Taky ostatní cestující zpozorněli, když tramvaj brzdila na zastávce. Rozhovory ustaly a bylo ticho. Při držovali si peněženky a vystrašeně koukali z tramvaje ven po feťácích a bezdomovcích, kteří vyčnívali mezi civilním obyvatelstvem a ani se nepokoušeli zapadnout. Když člověk skončí na dně, je mu všechno u prdele.

K vidění byli dva opilí bezdřáci přetahující se o krabičák nebo jeden mladej feťák, kterej seděl s tupým výrazem na lavičce a s nataženou rukou naprázdno otevíral hubu pořád dokola. Klap klap. Klap klap. Olíznutí. Klap klap.

Takhle se na ulici pozná pikař. Neustálým přežvykováním. Po pár letech užívání bude mít hubu vymletou a úplně bez zubů. Když se dá takovej pikař do pohybu, vyznačuje se vykroucenejma pohybama a pořádně

falešnejma iluzema. Nejspíš si myslí, že je pořád frajer jak v šestnácti na vesnický zábavě někde na Moravě.

Při pohledu na zuboženýho pikaře Tadeáše nejdřív zahřála u srdce škodolibá radost, ale to jenom do okamžiku, než si uvědomil, že sám k němu nemá zase tak daleko. Radši sklopil zrak, protože dívat se na sebe do zrcadla někdy bolí.

Tělocvikáři na hodinách vykřikují starý známý „Ve zdravém těle zdravěj duch“ a něco na tom je. S fyzickým úpadkem drogově závislýho jde ruku v ruce totální degenerace mozku. Upadá slovní zásoba, paměť je děravá jak řešeto a mizí jakýkoliv sociální návyky, na kterých to všechno stojí.

V okamžiku, kdy by společnost rezignovala na takový maličkosti, že srát na chodníku před nákupákem se nemá nebo že není v pořádku sebrat malýmu klukovi hranolky, jenom protože mám hlad, nastala by anarchie. Někdo by samozřejmě mohl dodat, že na Andělu anarchie už dávno panuje, protože takovýhle věci se tady opravdu dějou.

Jedny prázdniny poslali Tadeáše z děčáku na skautskej tábor, na kterým ho seznámili s Foglarovou kápézetkou. Taková krabička poslední záchrany skauta obsahuje tužku, papír, křídu, svíčku a podobný blbosti.

Kápézetka fetky má pochopitelně úplně jinej obsah, protože skaut má k fetce asi tak blízko jako stovcetikilovej cvalík na vrchol Everestu. V kápézetce drogově závislýho nesmí chybět bankovka, kreditka a malej plastovej pytlíček s krystalky pervitinu.

Ke štěstí pak už stačí jenom najít trochu soukromí, který poskytne třeba veřejnej hajzl. Aby nepřišla ani troška nazmar, na záchodovým prkýnku kreditka rozdrť krystalky ještě v pytlíčku, matro se narýsuje na kreditku, bankovka sroluje na brčko a piko vyletí nosem do nervovýho systému. Za pár minut zaplaví hlavu blaženej nával a je dobře.

To ale platí jenom pro fetky, který si futrujou fúňo do nosu. Tak začíná většina feťáků, protože se bojí jehel a je to daleko bezpečnější. Časem u většiny smažek nevyhnutelně dochází k přechodu na jehly. S postupným rozkladem osobního života a nástupem závislosti opadá i obezřetnost a převládne potřeba opatřit si více muziky.

Nevýhodou šňupání je, že silně dráždí a narušuje nosní přepážku. Výsledkem dlouholetýho futrování pervitinu do nosu bejvá ztráta čichu, což může bejt v drogovým prostředí plným upocenýho chemickýho smradu vlastně spíš výhoda, a nakonec septoplastika, která ale ne vždycky dopadne podle představ.

Pokud někdo dává přednost pleskání pervitinu do žíly, musí tomu přizpůsobit i obsah kápézetky. Do základní výbavy je nutný doplnit inzulínku, to je úplnej základ, zaškrcovadlo, bez kterýho to není ono, a taky obyčejnou kuchyňskou lžičku a zapalovač.

K nitrožilní aplikaci drogy je opět vhodný vyhledat špetku soukromí a pak už stačí s pomocí zaškrcovadla najít vhodnou žílu, zapalovačem rozpustit pervitin na lžičce, tekutý piko natáhnout do inzulínky, to znamená

do malý injekční stříkačky s jehlou, a servíruje se do žíly. Nájezd je oproti obyčejnému šňupání podstatně rychlejší a taky silnější.

Jestliže fetka nemá zaručeney pravidelnej přísun matra, doporučuje se doplnit kápézetku o stříkačku poslední záchrany. Takzvanéj krvák je směs natažený krve a pika, kterej se použije v nejvyšší nouzi. Z poslední záchrany se ale velmi snadno může stát taky prostředkem poslední pohromy, protože takovej krvák je ideální příležitost, jak něco chytout.

Pokud vám smažka bude někdy zasvěceně vysvětlovat, že má céčko, tak to nebude žádney vitamín na posílení imunity a místo pořádný pusy na rozloučenou se doporučuje prostý podání ruky nebo ještě lépe z dostatečny vzdálenosti dotýčnymu zamávat.

Nakažlivejm infekčným chorobám se mezi feťáky daří pochopitelně velmi dobře. Prim hraje žloutenka, kterou má každej třetí závislej. Na drogách je sranda, takže se slušně šíří i takovej syfilis, kterej doprovází odpudivý vředy na genitáliích. Méně často je k vidění HIV, o to větší je to ale strašák.

Hoši od Bobří řeky měli třináct bobříků. Kdyby ale tihle vzorní skauti měli vyrazit na výpravu na Anděl, museli by seznam doplnit o čtrnáctýho bobříka. Toho by ulovil skaut, kterej by na ulici dokázal nakoupit matro bez toho, aby s ním někdo vyjebal, a kterej by po vyšňupání neskončil v Bohnicích.

Drogová scéna na Andělu má svoje nepsaný pravidla, kterej pochopitelně nedal dohromady žádney

Foglar. Zdaleka ne všichni je samozřejmě dodržují. Ti, co neberou ohledy na druhý, na to časem dřív nebo později dopláčí. Vyhrocené konflikty na ulici nejsou žádná výjimka a často končí pobodáním nebo oloupením. Když má člověk pech, tak obojím.

Důležitá je důvěra, a proto se fetky zuby nehty drží známejších firem, který nabízí osvědčený matro. Pokud někdo dýluje řízelej fet, rychle se to mezi feťákama rozkřikne a takovej dealer je odepsanej. Na ulici je nebezpečný se protloukat sám a vždycky je lepší mít po ruce aspoň jednoho parťáka. Pokud jednomu nesedne nášleh do žíly, druhej může zavolat sanitku a taky je ve dvou podstatně menší riziko, že vás někdo oloupí. A nakonec se feťáci a dealeři snaží nezatahovat do svého pochybného světa civilisty, protože o jejich napadení nebo oloupení se hned zajímá policie.

V posledních letech se trh s drogama výrazně proměnil. Dřív se muselo pěkně postaru pro drogy na ulici do ponurých částí Prahy, ale dneska se čile obchoduje na ruský sociální síti Telegram nebo přes aplikaci WhatsApp. Dopravu často obstará Česká pošta, která není schopná kontrolovat obsah dopisů, takže obyčejnej pošťák za svůj život reálně doručí víc fetu než kdejaká drogová mula v Kolumbii.

Životní cyklus smažky je čistá řehole, ale k takovejmu františkánům má dost daleko. Ti sice žijí taky v naprostý chudobě plný odříkání, ale tím všechna podobnost končí. Pokud je desatero Božích přikázání vstúpenka do nebe, smažky jezdí načerno a místo

do nebe poputují tak maximálně do Bohnic. A takovou pravou feťáckou řeholi by kdejaký františkán nemusel dát.

Nástřel pika – je dobře. Dojezd – je blbě a smažka ví, že si musí rychle obstarat nový matro, jinak bude opravdicky zle. Nesežene – absták a totální dno. Po čase další nástřel a na konci tunelu se na chvíli objeví světlo. Františkán by v tom možná viděl boží znamení, ale smažka si bude jenom vrnet blahem. Je to zacyklenený ubohej život, ze kterýho není jednoduchý vystoupit, ale občas se to někomu podaří.

Lidi jsou jako krysy a všichni chtěj to samý. Trochu dopaminu a serotoninu. Drogy umí nárazově ve velkým vylučovat hormony štěstí, ale v životě bohužel platí spíš slovenský přísloví *Naraz hojno, druhý raz hovno*. Všeho dobrýho na světě je nedostatek a platí to i pro dopamin se serotoninem, takže pokud si dáte o víkendů pořádně do nosu, bude další pracovní tejděn pořádně smutnej a tomu se ve feťácký hantýrce říká dojezd.

A není to žádná sranda. Hlavou se honí černý myšlenky a k sebevraždě máš blíž, než je zdrávo. S každým dalším dnem bez fetu se smyčka kolem krku utahuje víc a víc. Žádná energie a chuť k jídlu. Z feťáka je hromádka úzkosti a na víkend plnej fetu vzpomíná jak na minulej život. Ani mrtvej, ani živej.

Potřeba hormonů štěstí bejvá u krysy i u lidí o to větší, když žijou převážně v nepříjemným prostředí. Známej je experiment s krysím parkem. Vědci rozdělili tyhle roztomilý hlodavce s dlouhejma ocáskama

do dvou skupin. Jedna žila v prázdný kleci, druhá ve vybaveném krysím parku, kde měla k dispozici hromadu věcí na hraní. Obě skupiny dostaly dvě napáječky. Jednu s vodou, druhou s morfiem. Krysy v prázdný kleci pily převážně morfium, zatímco krysy v podnětným a pestrým prostředí dávaly přednost vodě, protože morfium je omezovalo v hraní a společenským životě.

Nadměrnýma dávkama hormonů štěstí si smažka vypěstuje intenzivní pud fetovat. Časem se stává silnější než pud sebezáchovy a projevuje se neustálou potřebou strkat si něco do nosu nebo střílet do žíly. Stejně jako pes bezpečně vyčenechá pamlsek schovanéj ve špajzce, pozná feťák na ulici jinýho feťáka a všichni moc dobře ví, na jakých místech hledat drogy.

Obchodník s deštěm

Na zastávce Anděl cestující tramvaje přivítal nesku-tečnej smrad (tohle jsou chvíle, kdy by se hodila zmrše-ná septoplastika). Vzduch byl načichlej směsicí odpad-ků, moči a cigaret. A strachem. Normální lidi se děsí toho, co tady viděj, a snažej se z Anděla vypadnout tak rychle, jak to jen jde.

Tadeáš se zařadil do anonymního davu lidí spě-chařících bůh ví kam. Šel si po svém a o nikoho se nestaral. Až na jednoho dědka. Šel houpavou chůzí o několik chodců před ním, takže ho Tadeáš vždycky zahlídl jenom na malej okamžik.

Na hubeňoučkým těle dědkovi plandal baloňák, na nose mu visely masivní kulatý obroučky, vlasy měl prořídlý. Kdyby nebyl třicet let po smrti, Tadeáš by při-sahal, že zrovna zahlídl starýho dobrýho Josefa Kemra.

A pak se stalo něco zvláštního. Jako by se zpoma-lil čas, neurčitý hluk cizích rozhovorů a řinčivý rámus tramvají se ztišily a dědek se najednou zastavil. Tadeáš kolem něj proplul, sotva se stihl ohlídnout. Dědek se spokojeně usmál, zvedl ruku, jako by chtěl odstarto-vat Velkou pardubickou, a elegantně jak švihák z první republiky luskl prstama.

V davu to zahučelo, někdo zařval, že je po bouřce, a lidi nevěřičně koukali nad sebe. Bouřka a vichr zmi-zely stejně rychle, jako se předtím na Anděl zničeho-nic přihnaly. Tadeáš už v tom zmatku dědka znovu

nezahlídl. Po pár metrech na něj zapomněl a byl hlavně rád, že nezmokne.

Člověk se neubráníl nepříjemnému dojmů, že venku není bezpečno. Zuboženejch lidí podobajících se zombie se tady belhala spousta a každej z nich se za něčím plahočil a něco hledal. Cizí peněženku, zbytky jídla nebo fet.

Jedna vyžilá smažka somrovala po kolemjdoucím kus hambáče, ale ten ji pochopitelně kousnout nechal. Následovaly hrubý nadávky, *ty zasranej buzíku, dej mi nažrat*, a nakonec fetka po sobci agresivně skočila. Naprázdno. Pak už jen zůstala ležet na zemi a ublíženě štěkala na svoje okolí.

Z odpadkových košů s popelníkama sbíraly nezletilý děti cigaretový nedopalky. Když se zadařilo, rovnou si zapálily. Kolem hlavy se jim držel bílej kouř a něco mezi sebou vzrušeně řešily. Pak si všimly ostrahy nedalekého supermarketu, která někoho hledala, a radši se ztratily někde v metru.

Chlápek z ostrahy byl ve skutečnosti rád, že nikoho nezahlídl. Nemusí za nikým běžet a nedej bože se s někým poprat. To, že v obchodě někdo ukradl trička v hodnotě několika stovek, mu bylo úplně u prdele. Výplatu dostane tak či tak.

Atmosféru ulice doplňovaly podivný individua jako támhle před trafikou hare krišna týpek v kusu oranžovýho hadru, kterej si jel pořád dokola tu svoji mantru *Hare Krišna, Krišna Krišna, Hare Hare* a nepotřeboval k tomu ani žádný peří do žíly.

Zima šlehání nepřeje. V horkým létě není žádnou výjimkou potkat lačného feťáka na lavičce, jak si před malýma dětma hledá žílu, do který by si mohl střelit pervitin. Teď v mrazu se chodí piko pleskat do žíly spíš někam do tepla. Vítaný jsou zmiňovaný veřejný hajzly, squaty nebo rozestavěný baráky. To znamená místa, kde je sucho a pokud možno teplo.

Ale dát si trochu peří do žíly se snadněji řekne, než udělá. Poctiví feťáci, kteří smaží několik let v ku-se, to v životě nemají vůbec jednoduchý. Žíly mají plný zánětů a infekcí anebo si s nima ty poškozený mršky hrají na schovávanou někde hluboko pod kůží. Ruce jsou po několika letech nitrožilního užívání naprosto nepoužitelný. Víc prostoru pro zábavu skýtají nohy – stehna a lýtka nabízejí dostatek prostoru a příležitostí k dalším a dalším vpichům.

Nitrožilní užívání má proti pořádnému chlastání aspoň jednu výhodu. Zatímco nos červeněj od nasá-vání neschováte, vpichy od jehel se ztratí pod kalho-tama nebo v oblečení s dlouhým rukávem. To ovšem neplatí v létě, protože bejt nabalenej v tlustý mikině v pětatřiceti stupních je prostě divný a podezřelý.

Mumraj kolem Anděla je danej tím, že se poblíž nachází velký autobusový nádraží, žlutý metro a několik tramvajovejch zastávek, takže je to nutně místo, kde se celej den nonstop střetává ohromný množství různějch lidí. Od bankéřů přes učitele a dělníky až po ty největší chudáky.

Bezdomovci tady mají publikum pro žebrání a navíc se před zimou nebo deštěm můžou schovat v tunelu metra. Dealéři jedou svůj drogový byznys, pro který se tu najde spousta klientů. To je do jisté míry dáno tím, že nedaleko dřív bejvala hned dvě kontaktní centra, kde si feťáci mohli vyměnit buchny nebo dostat ve šlehárně třeba subutex. Kontaktním centrům se běžně říká káčka.

Dnes na Andělu zbylo jediný káčko a v celý Praze už existuje jenom jedno další, a to je velké průser. Ve městě s jedním a půl milionem obyvatel se pohybují tisíce problémových uživatelů drog a dvě káčka na ně zkrátka nemůžou stačit. Jsou pak často přetížený a nestíhají.

V prostředí špinavýho Anděla se Tadeáš orientuje nejlíp. Na brigádách na stavbách mu vtloukali do hlavy *bezpečnost na prvním místě* a stejnou zásadou se řídí i na ulici. Drogovýho dealera nebo podvodníčka rozezná v davu na první pohled. Dává si pozor, jaký prostory zabírají kamery umístěný na okolních budovách nebo jestli se k němu někdo podezřele nekrade za zády.

Bezpečnost na prvním místě.